

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců Mgr. Daniely Zemanové, JUDr. Barbary Pořízkové, JUDr. Michala Mazance a JUDr. Lenky Kaniové v právní věci žalobkyně: **T. D.**, zastoupené Mgr. Dariou Vaňkovou, advokátkou se sídlem Havlíčkovo náměstí 91, Havlíčkův Brod, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 4. 2007, č. j. OAM-1-276/VL-07-11-2007, ve věci mezinárodní ochrany, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 24. 7. 2008, č. j. 61 Az 42/2007 - 19,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovené zástupkyni stěžovatelky, Mgr. Darii Vaňkové, advokátce se sídlem Havlíčkovo náměstí 91, Havlíčkův Brod, **s e p ř i z n á v á** odměna za poskytnutou právní službu ve výši 4800 Kč. Tato částka bude uhrazena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) kasační stížností napadá v záhlaví označený rozsudek Krajského soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud“), kterým byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „správní orgán“), ze dne 7. 4. 2007, č. j. OAM-1-276/VL-07-11-2007, jímž byla zamítnuta její žádost o udělení mezinárodní ochrany dle ust. § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), jako zjevně nedůvodná.

Vzhledem k okolnosti, že v dané věci se jedná o kasační stížnost ve věci mezinárodní ochrany (dříve ve věci azylu), Nejvyšší správní soud se ve smyslu ust. §

104a zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), nejprve zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatelky. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná. Pro vlastní vymezení institutu nepřijatelnosti a jeho dopadů do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud odkazuje na své usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikované pod č. 933/2006 Sb. NSS.

Podle tohoto usnesení je podstatným přesahem vlastních zájmů stěžovatele jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. Přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešení právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v řízení o kasačních stížnostech ve věcech mezinárodní ochrany je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů. V zájmu stěžovatele v řízení o kasační stížnosti ve věcech mezinárodní ochrany je pak nejenom splnit podmínky přípustnosti kasační stížnosti a svoji stížnost opřít o některý z důvodů uvedených v ust. § 103 odst. 1 s. ř. s., nýbrž také uvést, v čem spatřuje – v mezích kritérií přijatelnosti – v konkrétním případě podstatný přesah svých vlastních zájmů a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost věcně projednat.

Ve včas podané kasační stížnosti napadla stěžovatelka shora uvedený rozsudek krajského soudu z důvodů obsažených v ust. § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Stěžovatelka tvrdí, že krajský soud nesprávně interpretoval ust. § 2 odst. 6 zákona o azylu, ve spojení s ust. § 12 téhož zákona. V této souvislosti stěžovatelka připomněla, že důvodem pro její odchod ze země původu byly především zdravotní problémy, které v Mongolsku nebyla schopna pro nízkou úroveň zdravotní péče řešit, a dále snaha usadit se a najít stále zaměstnání. Stěžovatelka se obává návratu do země původu, neboť trpí vážnými zdravotními obtížemi a pro účely zajištění prostředků nezbytných pro cestu do České republiky zpeněžila svůj veškerý majetek a v zemi původu tak nemá žádné zázemí ani příbuzenstvo, neboť v České republice žije její jediná sestra. Stěžovatelka namítá, že ani správní orgán, ani krajský soud, se nezabývaly otázkou důvodů pro udělení humanitárního azylu, a to s ohledem na stěžovatelkou popsané zdravotní obtíže, které byly stěžejním důvodem pro její vycestování ze země původu. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí krajského soudu pro nedostatek důvodů spatřuje stěžovatelka v tom, že se tento blíže nezabýval skutečnostmi, které stěžovatelka tvrdila v rámci správní žaloby, a omezil se pouze na konstatování správnosti hodnocení skutkového stavu věci správním orgánem. Dle stěžovatelky krajský soud sice citoval ust. § 12 a § 14a zákona o azylu, ale již nezkoumal, a to ve smyslu ust. § 52 odst. 1 a § 77 odst. 2 s. ř. s., zda vážné zdravotní obtíže, nutnost prodat majetek, atd., které ji vedly k vycestování ze země

původu, nebyly příčinou pro možné pronásledování v zemi původu a tedy i důvodem pro udělení mezinárodní ochrany. Dokazování v potřebném rozsahu neprovedl ani správní orgán. Na základě výše uvedeného stěžovatelka navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

Po zvážení obsahu kasační stížnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že ji nelze považovat ve smyslu ust. § 104a s. ř. s. za přijatelnou, tj. za podstatně přesahující vlastní zájmy stěžovatelky.

Zásadní stížní námitka stěžovatelky spočívá v tom, že tato je přesvědčena, že splňuje podmínky pro udělení azylu podle ust. § 12 zákona o azylu a v této souvislosti namítá, že se krajský soud nezabýval tím, zda vážné zdravotní obtíže, nutnost prodat majetek, atd., které ji vedly k vycestování ze země původu, nebyly příčinou pro možné pronásledování v zemi původu a tedy i důvodem pro udělení mezinárodní ochrany. S touto otázkou, tj. otázkou vztahu rozhodování dle ust. § 16 zákona o azylu a dle ust. § 12, § 13 a § 14 téhož zákona, se Nejvyšší správní soud již dostatečně vypořádal ve svém rozsudku ze dne 15. 10. 2003, č. j. 1 Azs 8/2003 - 90, www.nssoud.cz. Z výše citovaného rozhodnutí vyplývá, že pokud v řízení o udělení mezinárodní ochrany vyplyne některá ze skutečností taxativně uvedených v ust. § 16 zákona o azylu, pak správní orgán bez dalšího žádost o udělení mezinárodní ochrany zamítne jako zjevně nedůvodnou. Rozhodne tedy konečným způsobem ve věci, aniž by v řízení zjišťoval existenci některého z důvodů pro udělení azylu podle ust. § 12 téhož zákona. Zamítnutí žádosti o udělení azylu jako zjevně nedůvodné podle ust. § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu tedy znamená, že neproběhlo dokazování ke zjištění existence důvodů pro udělení azylu podle ust. § 12 citovaného zákona. Krajský soud následně posoudí toliko, zda si správní orgán opatřil dostatek důkazů, na jejichž základě zjistil přesně a úplně skutkový stav věci a zda je vyhodnotil v kontextu platné právní úpravy, a to ve vztahu k ust. § 16 odst. 1 písm. g) citovaného zákona (shodně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 2. 2004, č. j. 4 Azs 35/2003 - 71, www.nssoud.cz). A protože skutečnosti předvídané shora citovanými rozhodnutími nastaly i v tomto případě, neboť v řízení o mezinárodní ochraně bylo zjištěno, že stěžovatelka neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohla být vystavena pronásledování z důvodů uvedených v ust. § 12 a § 14a zákona o azylu, nebylo povinností správního orgánu zjišťovat existenci některého z důvodů pro udělení azylu podle ust. § 12 zákona o azylu a krajský soud byl povinen přezkoumat napadené rozhodnutí toliko v rozsahu, jenž je uveden výše. V této souvislosti je též vhodné připomenout vlastní žalobní tvrzení stěžovatelky, které se omezilo toliko na následující: „... jsem odjela do ČR, abych unikla z životních podmínek, které mi poškozovaly zdraví. Mám astma. Ve vlasti jsem nemohla pracovat a neměla jsem kde bydlet. V ČR se moje zdraví zlepšilo. Do ČR jsem přijela za svou sestrou. Do Mongolska se nechci vrátit. Mohlo by to mít neblahý dopad na mé zdraví.“

Stěžovatelka dále namítá, že se ani správní orgán, ani krajský soud, nezabývaly otázkou důvodů pro udělení humanitárního azylu, a to s ohledem na stěžovatelkou popsané zdravotní obtíže, které byly stěžejním důvodem pro její vycestování ze země původu. I na tuto stížní námitku dává odpověď výše citované rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 10. 2003, č. j. 1 Azs 8/2003 - 90, www.nssoud.cz, ze kterého vyplývá, že pro rozhodování o udělení azylu z některého z důvodů předvídaných v ust. § 13 a § 14 zákona o azylu je určující závěr o neexistenci důvodů pro udělení azylu podle ust. § 12 zákona o azylu, a protože tento důvod při zamítnutí žádosti podle ust. § 16 citovaného zákona zjišťován není, nerozhoduje správní orgán o udělení azylu z důvodu předvídaného ust. § 14 zákona o azylu. Správní orgán proto v nyní projednávané věci nepochybil, když se možnými důvody pro udělení humanitárního azylu nezabýval. Pokud jde o rozsah přezkumné činnosti krajského soudu, lze odkázat na výše uvedené závěry týkající se vztahu rozhodování podle ust. § 16 zákona o azylu a ust. § 12, § 13 a § 14 téhož zákona.

I přes výše uvedené však Nejvyšší správní soud považuje za vhodné odkázat na svá rozhodnutí týkající se institutu humanitárního azylu ve smyslu ust. § 14 zákona o azylu. Smysl tohoto institutu spočívá v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ust. § 12 a § 13 citovaného zákona, ale v nichž by bylo přesto „nehumánní“ azyl neposkytnout. Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na případy, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu (např. u osob zvláště těžce postižených či nemocných, u osob přicházejících z oblastí postižených humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory), ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly. Míra volnosti této jeho reakce je pak omezena pouze zákazem libovůle, vyplývajícím pro orgány veřejné moci z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu (shodně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 - 55, www.nssoud.cz). Ostatně k otázce irelevantnosti rozdílných standardů zdravotní péče se vyslovil též Evropský soud pro lidská práva ve věci *Salkic and Others v. Sweden* ze dne 29. 6. 2004, dostupné na www.echr.coe.int/echr.

Ke stěžovatelce tvrzené nepřezkoumatelnosti rozhodnutí krajského soudu pro nedostatek důvodů pak Nejvyšší správní soud uvádí následující. Nepřezkoumatelností rozhodnutí spočívající v nedostatku důvodů se zdejší soud již zabýval např. ve svém rozsudku ze dne 22. 1. 2004, č. j. 4 Azs 55/2003 - 51, publikovaném pod č. 638/2005 Sb. NSS, nebo v rozsudku ze dne 1. 6. 2005, č. j. 2 Azs 391/2004 - 62, www.nssoud.cz. Na pozadí výše uvedeného nebylo kasační stížností napadené rozhodnutí shledáno nepřezkoumatelným, neboť krajský soud v rozsahu daném tvrzením stěžovatelky a jejími žalobními námitkami, které nutno říci byly velice kusé a poněkud obecné, posoudil, a to shodně jako správní orgán, že stěžovatelka neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohla být vystavena

pronásledování z důvodů uvedených v ust. § 12 a § 14a zákona o azylu. V této souvislosti stojí za zmínku rovněž důvody, jež stěžovatelku vedly k odchodu ze země původu a které přdestřela v žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Stěžovatelka zejména uvedla: „*Chtěla jsem tady v České republice pracovat a také jsem chtěla být blíž své sestře. Měla jsem v úmyslu zlepšit svůj život. Myslím tím z finančního hlediska, že bych zde vydělala víc než v Mongolsku. Dalším důvodem je to, že jsem v Mongolsku podstoupila dvě operace a mám v srdci přístroj. K tomu mám astma a klima v Mongolsku mi moc nesesedělo, tak jsem chtěla do vlhčího prostředí. V Mongolsku mě sice léčili, ale doufala jsem, že zde najdu lepší lékařskou péči. Tak proto jsem odjela z Mongolska.*“ Pokud jde o posouzení důvodů pro udělení azylu dle ust. § 12 a § 14 zákona o azylu, odkazuje Nejvyšší správní soud na výše popsané závěry.

Ze shora uvedeného vyplývá, že ustálená judikatura Nejvyššího správního soudu tak poskytuje dostatečnou odpověď na všechny námitky podávané v kasační stížnosti. Za těchto okolností Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelky.

S ohledem na výše uvedené shledal Nejvyšší správní soud kasační stížnost nepřijatelnou, a proto ji podle ust. § 104a s. ř. s. odmítl.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ust. § 60 odst. 3, větu první, s. ř. s., ve spojení s ust. § 120 s. ř. s., dle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta.

Stěžovatelce byla pro toto řízení před soudem ustanovena zástupkyní advokátka; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (ust. § 35 odst. 8, ve spojení s ust. § 120 s. ř. s.). Soud proto určil odměnu advokátce částkou 2 x 2100 Kč za dva úkony právní služby – převzetí a příprava věci a písemné podání soudu týkající se věci samé, a 2 x 300 Kč na úhradu hotových výdajů, v souladu s ust. § 9 odst. 3 písm. f), § 7, § 11 odst. 1 písm. b) a d) a § 13 odst. 3 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů, celkem 4800 Kč. Ustanovené zástupkyni se tedy přiznává náhrada nákladů řízení ve výši 4800 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 11. prosince 2008

JUDr. Radan Malík
předseda senátu

